

Suvestinė redakcija nuo 2019-07-01 iki 2021-11-30

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [90-3306](#), i. k. 1041010ISTA0IX-2246

LIETUVOS RESPUBLIKOS BENDROJO PAGALBOS CENTRO ĮSTATYMAS

2004 m. gegužės 25 d. Nr. IX-2246
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato:

1) Bendrojo pagalbos centro (toliau – Centras) teisinę formą, veiklos teisinius pagrindus ir principus, uždavinius, funkcijas, bendradarbiavimo su valstybės ar savivaldybių institucijomis, įstaigomis ar įmonėmis, kitais juridiniais ar fiziniais asmenimis pagrindus bei kitus Centro veiklos ypatumus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-589](#), 2006-05-02, Žin., 2006, Nr. 57-2021 (2006-05-20), i. k. 1061010ISTA000X-589

2) Centro vidaus tarnybos sistemos pareigūno (toliau – pareigūnas) įgaliojimus, teises, pareigas bei atsakomybę.

2. Šiuo įstatymu siekiama įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio įstatymo priede, nuostatas.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Iškvieta „eCall“** – pagalbos iškvietą skubiosios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112, kai transporto priemonėje įrengta sistema suaktyvinama automatiškai (transporto priemonėje įrengtais jutikliais) arba rankiniu būdu ir per viešąjį judriojo ryšio tinklą užmezgamas ryšys tarp transporto priemonės ir Centro.

2. **Operatyvusis pajėgų valdymas** – sprendimų dėl pajėgų reagavimo į pranešimus apie pagalbos poreikį priėmimas, skubiosios pagalbos tarnybos pajėgų išsiuntimas į įvykio vietą, jų veiksmų koordinavimas ir turimos aktualios informacijos joms teikimas.

3. **Pagalba** – Centro ir skubiosios pagalbos tarnybų pagal savo kompetenciją atliekami neatidėliotini veiksmai reaguojant į pranešimus apie pagalbos poreikį. Pagalba taip pat laikomi Centro pareigūnų, priėmusių pagalbos prašymus, telefonu teikiami patarimai, paaiškinimai ar nurodymai.

4. **Pagalbos prašymas** – skubiosios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112, iškvietą „eCall“ ar kitomis Centre įdiegtomis ryšio priemonėmis gaunamas prašymas pagal skubiosios pagalbos tarnybų kompetenciją suteikti pagalbą, kai pranešama apie šio straipsnio 9 dalyje nurodytas aplinkybes.

5. **Pagalbos skambutis** – viešųjų telefono ryšio paslaugų priemonėmis skubiosios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112 sukuriamas sujungimas su Centru, suteikiantis dvipusio ryšio galimybę realiuoju laiku.

6. **Pranešimas apie pagalbos poreikį** – Centro pareigūno, priėmusio pagalbos prašymą, parengiamas ir skubiosios pagalbos tarnyboms perduodamas pranešimas apie šio straipsnio 9 dalyje nurodytas aplinkybes, prireikus papildomas Centro informacinės sistemos ar kitais duomenimis.

7. **Reagavimas į pagalbos prašymą** – Centro veiksmai, apimantys pagalbos prašymo priėmimą, įvertinimą, teiktinos pagalbos poreikio nustatymą, pagalbos teikimą telefonu, pranešimo

apie pagalbos poreikį parengimą, jo perdavimą skubiosios pagalbos tarnyboms ir tolesnį turimos informacijos teikimą šioms tarnyboms.

8. **Skubiosios pagalbos tarnybos** (toliau – pagalbos tarnybos) – policija, priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos, greitosios medicinos pagalbos tarnyba, aplinkos apsaugos pajėgos.

9. **Skubiosios pagalbos tarnybų telefono numeris 112** (toliau – numeris 112) – bendras telefono ryšio numeris, skirtas pranešti apie rengiamą, daromą ar padarytą teisės pažeidimą, staiga iškilusią grėsmę gyvybei, sveikatai, saugumui, aplinkai, materialiosioms ar nematerialiosioms vertybėms ir pagalbos tarnyboms iškviesti (išsikviesti).

10. Šio straipsnio 1 ir 5 dalyse, šio įstatymo 7 straipsnyje, 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1901](#), 2019-01-11, paskelbta TAR 2019-01-18, i. k. 2019-00796

3 straipsnis. Centro teisinė forma, steigimo ir veiklos teisiniai pagrindai

1. Centras yra Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos pavaldi biudžetinė įstaiga.

2. Centras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, šiuo įstatymu, Vidaus tarnybos statutu, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais bei kitais teisės aktais.

3. Centrą steigia Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Centro nuostatus tvirtina Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktorius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-589](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 57-2021 (2006-05-20), i. k. 1061010ISTA000X-589

4 straipsnis. Centro veiklos principai

Centro veikla grindžiama šiais principais:

1) nenutrūkstamo paslaugų teikimo principu, kuris reiškia, kad pagalbos skambučiai Centre priimami ir į pagalbos prašymus reaguojama visą parą darbo, poilsio bei švenčių dienomis;

2) operatyvumo principu, kuris reiškia, kad Centras užtikrina neatidėliotiną ir tikslų reagavimą į pagalbos prašymus;

3) profesionalumo principu, kuris reiškia, kad pavestus uždavinius įgyvendina ir funkcijas atlieka specialią mokymo programą išklause ir tinkamą kvalifikaciją įgiję Centro pareigūnai.

5 straipsnis. Centro veiklos viešumas

1. Centras, nepažeisdamas įstatymais ginamų asmens ir visuomenės interesų, apie savo veiklą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka informuoja valstybės ir savivaldybių institucijas, įstaigas ar įmones bei visuomenę.

2. Centras negali teikti ar viešai skelbti informacijos, kuri yra valstybės, tarnybos, profesinė, komercinė (gamybinė) ar banko paslaptis, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus. Neskelbiama tarnybinės veiklos metu gauta informacija, kuri pakenktų žmogaus garbei, orumui ar saugumui, fizinių ir juridinių asmenų teisėtiems interesams, sutrukdytų nusikalstamų veikų ar kitų teisės pažeidimų prevenciją, išaiškinimą arba lemtų jų padarymą.

6 straipsnis. Centro bendradarbiavimas

Centras, įgyvendindamas jam nustatytus uždavinius, bendradarbiauja su valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis ar įmonėmis, kitais fiziniais ar juridiniais asmenimis, taip pat kitų valstybių institucijomis įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

7 straipsnis. Pagalbos skambučių siuntimo užtikrinimas ir ryšio linijos, iš kurios skambinama, nustatymo draudimo netaikymas

Visi viešųjų ryšių tinklų ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai privalo užtikrinti savo abonentų ir (ar) naudotojų pagalbos skambučių siuntimą į Centro numerius ir netaikyti Centrai ryšio linijos, iš kurios skambinama, nustatymo draudimo. Pagalbos skambučių siuntimo į Centro numerius ir ryšio linijos, iš kurios skambinama, nustatymo draudimo netaikymo Centrai tvarką ir sąlygas nustato elektroninių ryšių veiklą reglamentuojantys teisės aktai.

8 straipsnis. Duomenų, reikalingų tinkamam reagavimui į pagalbos prašymus užtikrinti, teikimas Centrai

1. Pagalbos tarnybos teikia Centrai duomenis apie turimus pajėgų ir priemonių išteklius, naudojamus reaguoti į pranešimus apie pagalbos poreikį, aptarnaujamų teritorijų ribas ir kitus duomenis, reikalingus tinkamam reagavimui į pagalbos prašymus užtikrinti.

2. Visi viešųjų ryšių tinklų ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai elektroninių ryšių veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis teikia Centrai skambinančiojo vietos nustatymo duomenis (įskaitant ir srauto duomenis) be abonto ar faktinio elektroninių ryšių paslaugų naudotojo sutikimo.

3. Kitos valstybės ar savivaldybių institucijos, įstaigos ar įmonės Centrai prašymu teikia Centrai turimus duomenis, reikalingus tinkamam reagavimui į pagalbos prašymus užtikrinti. Centras privalo pagrįsti prašomų duomenų reikalingumą.

4. Kiti viešieji ir privatieji juridiniai bei fiziniai asmenys pagal sutartis Centrai prašymu teikia Centrai turimus duomenis, reikalingus tinkamam reagavimui į pagalbos prašymus užtikrinti.

ANTRASIS SKIRSNIS CENTRO UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

9 straipsnis. Centro uždaviniai

1. Pagrindinis Centro uždavinys yra užtikrinti atsakymą į pagalbos skambučius ir reagavimą į pagalbos prašymus.

2. Įstatymai gali nustatyti ir kitų Centro uždavinių.

10 straipsnis. Centro funkcijos

Centro funkcijos:

1) atsakyti į pagalbos skambučius neinformuojant pagalbos prašančio asmens apie daromą pagalbos skambučio įrašą;

2) priimti ir operatyviai įvertinti pagalbos prašymus, nustatyti teiktinos pagalbos poreikį;

3) pagal savo kompetenciją suteikti pagalbos prašančiajam asmeniui pagalbą telefonu arba kitomis Centre įdiegtomis ryšio priemonėmis;

4) perduoti pranešimus apie pagalbos poreikį reikiamoms pagalbos tarnyboms;

5) priimti iškvietas „eCall“;

6) perduoti informaciją apie asmenis, trukdančius Centrai pareigūnų, priimančių pagalbos prašymus, darbą atitinkamoms valstybės institucijoms;

7) užtikrinti tinkamą Centrai informacinės sistemos veikimą ir joje tvarkomų duomenų apsaugą;

8) diegti techninius ir programinius sprendimus, leidžiančius sutrumpinti reagavimo į pagalbos prašymus laiką;

9) automatinio ir neautomatinio būdu be asmens sutikimo tvarkyti asmens duomenis, įskaitant specialių kategorijų asmens duomenis, taip pat kitus duomenis, jei to reikia viešojo intereso apsaugai užtikrinti, pagalbos prašančio asmens gyvybiniams interesams apsaugoti ir (ar) Centrai uždaviniams įgyvendinti;

10) įgyvendinti priemones, skirtas skambučių, trukdančių priimti pagalbos prašymus, skaičiui sumažinti;

11) pagal kompetenciją dalyvauti valdant ekstremalias situacijas;

12) teikti Centre turimą informaciją pagalbos tarnyboms ir kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms, įstaigoms ar įmonėms;

13) atlikti kitas įstatymų nustatytas funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1901](#), 2019-01-11, paskelbta TAR 2019-01-18, i. k. 2019-00796

TREČIASIS SKIRSNIS

CENTRO IR PAGALBOS TARNYBŲ SĄVEIKA, CENTRO INFORMACINĖ SISTEMA IR RYŠIŲ TINKLAS

11 straipsnis. Centro ir pagalbos tarnybų sąveika

1. Centras atsako į pagalbos skambučius, priima pagalbos prašymus, parengia pranešimus apie pagalbos poreikį ir perduoda juos reikiamoms pagalbos tarnyboms. Pagalbos tarnybos atlieka operatyvųjį pajėgų valdymą ir yra atsakingos už tinkamą reagavimą į įvykius organizavimą.

2. Pagalbos prašymų priėmimo, įvertinimo, pranešimų apie pagalbos poreikį perdavimo greitosios medicinos pagalbos tarnybai tvarką nustato Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras. Pagalbos prašymų priėmimo, įvertinimo, pranešimų apie pagalbos poreikį perdavimo policijai ir priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms tvarką nustato atitinkamos pagalbos tarnybos centrinė įstaiga ir Centras. Pagalbos prašymų priėmimo, įvertinimo, pranešimų apie pagalbos poreikį perdavimo aplinkos apsaugos pajėgoms tvarką nustato Lietuvos Respublikos aplinkos ministras arba jo įgaliota įstaiga ir Centras.

3. Pagalbos tarnybos, gavusios Centro perduotą pranešimą apie pagalbos poreikį, jų veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka privalo reaguoti į šį pranešimą ir pagal savo kompetenciją suteikti pagalbą.

4. Pagalbos tarnyboms, reaguojančioms į pranešimą apie pagalbos poreikį, Centras teikia turimą informaciją, galinčią padėti šioms tarnyboms veiksmingai suteikti pagalbą ar racionaliau panaudoti jų pajėgų ir priemonių išteklius, naudojamus reaguoti į pranešimus apie pagalbos poreikį.

5. Pagalbos tarnybos informuoja Centrą apie pagalbos suteikimo rezultatus.

6. Centras neatsako už pagalbos tarnybų patirtą turtinę ar neturtinę žalą (nuostolius) joms sureagavus į netikslūs pranešimus apie pagalbos poreikį, jeigu jie buvo parengti pagal melagingus ar klaidingus pagalbos prašymus.

11¹ straipsnis. Centro informacinė sistema ir ryšių tinklas

1. Centras ir pagalbos tarnybos tarpusavio sąveikai užtikrinti bendrai naudoja Centro informacinę sistemą, kuri yra Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nustatyta tvarka įsteigta valstybės informacinė sistema. Centro informacinė sistema skirta pagalbos prašymams priimti ir įvertinti, pranešimams apie pagalbos poreikį parengti ir pagalbos tarnyboms perduoti, pagalbos tarnybų operatyviajam pajėgų valdymui atlikti ir pagalbos tarnybų veiksmams koordinuoti, keistis duomenimis, informacijai apie pagalbos skambučius, pagalbos prašymus ir reagavimą į juos kaupti.

2. Centras, policija, priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos, greitosios medicinos pagalbos tarnyba komunikacijai balsu ir operatyviajam pajėgų valdymui naudoja Lietuvos viešojo saugumo ir pagalbos tarnybų skaitmeninį mobilųjį radijo ryšio tinklą (toliau – SMRRT). Centras ir šios pagalbos tarnybos, reaguodamos į pagalbos prašymus, privalo naudoti radijo ryšio terminalus, veikiančius SMRRT.

TAR pastaba. 11¹ straipsnis įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.

Skirsnio pakeitimai:

Nr. [XI-772](#), 2010-04-20, *Žin.*, 2010, Nr. 51-2481 (2010-05-04), i. k. 1101010ISTA00XI-772

Nr. [XIII-1901](#), 2019-01-11, paskelbta TAR 2019-01-18, i. k. 2019-00796

4 skirsnis. Neteko galios nuo 2006-07-01

Skirsnio naikinimas:

Nr. [X-589](#), 2006-05-02, *Žin.* 2006, Nr. 57-2021 (2006-05-20), i. k. 1061010ISTA000X-589

PENKTASIS SKIRSNIS CENTRO PAREIGŪNO TEISĖS IR PAREIGOS

15 straipsnis. Centro pareigūno teisės

1. Centro pareigūnas turi teisę:
 - 1) prašyti papildomos informacijos apie susidariusias aplinkybes iš pagalbos prašančio asmens ir (ar) pagalbos tarnybų;
 - 2) atsisakyti teikti pagalbą ir nutraukti pokalbį, kai nustato, kad gautas prašymas negali būti laikomas pagalbos prašymu (yra nesusijęs su pagalbos tarnybų kompetencija);
 - 3) pagal kompetenciją reikalauti, kad pagalbos tarnybos informuotų apie pagalbos suteikimo rezultatus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1901](#), 2019-01-11, paskelbta TAR 2019-01-18, i. k. 2019-00796

2. Centro pareigūnas turi ir kitų įstatymų bei kitų teisės aktų jam suteiktų teisių.

16 straipsnis. Centro pareigūno pareigos

1. Centro pareigūnas privalo:
 - 1) tinkamai įvertinti pagalbos prašymus; perduoti pranešimą apie pagalbos poreikį reikiamoms pagalbos tarnyboms ir, jei reikia, teikti pagalbą iki pagalbos tarnybų atvykimo arba, jei įmanoma, suteikti pagalbą telefonu;
 - 2) pagal kompetenciją užtikrinti Centro informacinėje sistemoje esančių duomenų teisingumą ir saugumą;
 - 3) tik tarnybos tikslams naudoti Centro informacinėje sistemoje tvarkomus duomenis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1901](#), 2019-01-11, paskelbta TAR 2019-01-18, i. k. 2019-00796

2. Centro pareigūnas privalo vykdyti ir kitas įstatymų bei kitų teisės aktų jam nustatytas pareigas.

17 straipsnis. Centro pareigūno atsakomybė

1. Centro pareigūnas asmeniškai atsako už savo, taip pat pagal įgaliojimus ir kompetenciją už jam pavaldžių asmenų veikas ir sprendimus bei jų padarinius.
2. Neteisėto įsakymo ar nurodymo vykdymas Centro pareigūno nuo atsakomybės neatleidžia.

6 skirsnis. Neteko galios nuo 2006-07-01

Skirsnio naikinimas:

Nr. [X-589](#), 2006-05-02, Žin. 2006, Nr. 57-2021 (2006-05-20), i. k. 1061010ISTA000X-589

7 skirsnis. Neteko galios nuo 2006-07-01

Skirsnio naikinimas:

Nr. [X-589](#), 2006-05-02, Žin. 2006, Nr. 57-2021 (2006-05-20), i. k. 1061010ISTA000X-589

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

LAIKINAI EINANTIS
RESPUBLIKOS PREZIDENTO PAREIGAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

Lietuvos Respublikos
Bendrojo pagalbos centro įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 29 tomas, p. 367), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/136/EB (OL 2009 L 337, p. 11).

2. 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 29 tomas, p. 514) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/136/EB (OL 2009 L 337, p. 11).

3. 2003 m. liepos 25 d. Europos Komisijos rekomendacija 2003/558/EB dėl skambinančio asmens vietos nustatymo informacijos apdorojimo elektroninio ryšio tinkluose teikiant pagalbos skambučio paslaugas.

4. 2012 m. lapkričio 26 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 305/2013, kuriuo dėl sąveikios europinės pagalbos iškvietos paslaugos suderinto teikimo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/40/ES (OL, 2013 L 91, p. 1).

Priedo pakeitimai:

Nr. [XIII-1901](#), 2019-01-11, paskelbta TAR 2019-01-18, i. k. 2019-00796

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-589](#), 2006-05-02, Žin., 2006, Nr. 57-2021 (2006-05-20), i. k. 1061010ISTA000X-589

Lietuvos Respublikos Bendrojo pagalbos centro įstatymo 1, 3 straipsnių pakeitimo ir ketvirtąjo, šeštojo bei septintojo skirsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-772](#), 2010-04-20, Žin., 2010, Nr. 51-2481 (2010-05-04), i. k. 1101010ISTA00XI-772

Lietuvos Respublikos Bendrojo pagalbos centro įstatymo 2, 10, 16 straipsnių ir trečiojo skirsnio pakeitimo ir papildymo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1901](#), 2019-01-11, paskelbta TAR 2019-01-18, i. k. 2019-00796

Lietuvos Respublikos Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 2, 10, 15, 16 straipsnių, trečiojo skirsnio ir priedo pakeitimo įstatymas